

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Nr. 49.

Warszawa, 12 września 1936 r.

Rok XVIII

T R E Ś Ć:

Sprawy mechaniczno-kolejowe.	Str.	Str.
Poz. 240. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 18 lipca 1936 r. Nr. M. W. VII. 783/24, o premiowaniu pracowników administracji warsztatów głównych kolei państwowych	331	334
		Poz. 241. Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 18 lipca 1936 r., Nr. M. W. VII. 783/23, o premiowaniu pracowników warsztatów głównych kolei państwowych .

SPRAWY MECHANICZNO-KOLEJOWE.

240.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 18 lipca 1936 r. Nr. M. W. VII. 783/24, o premiowaniu pracowników administracji warsztatów głównych kolei państwowych.

Na podstawie § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“ (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24) zarządzam co następuje:

§ 1.

Pracownikom administracji warsztatów głównych kolei państwowych, wymienionym w § 2 niniejszego zarządzenia, przyznaje się premie za podniesienie wydajności i usprawnienie organizacji pracy w warsztatach głównych kolei państwowych przy robotach, wymienionych w § 3 ust. (1) niniejszego zarządzenia, oraz za utrzymanie wydatków na te roboty w granicach wyznaczonych kredytów.

§ 2.

W premiach, określonych w zarządzeniu niniejszym uczestniczą:

1) naczelnik warsztatów, jego zastępca i pomocnicy oraz pracownicy biura: technicznego, usprawnienia, personalno-rachunkowego i centralnego biura rozdzielczego warsztatów głównych kolei państwowych oraz pracownicy administracji działów tych warsztatów, z wyjątkiem pracowników biurowych, zatrudnionych w działach,

2) rzemieślnicy, zastępujący co najmniej przez miesiąc pracowników, wymienionych wyżej w pkt. 1).

§ 3.

(1) Premiowane są:

1) następujące naprawy okresowe taboru bez względu na jego przynależność oraz bez względu na to, z jakich kredytów są wykonywane:

- a) naprawa główna parowozów i elektro-wozów,
- b) naprawa średnia parowozów i elektro-wozów,
- c) naprawa główna wagonów osobowych i motorowych,
- d) naprawa średnia wagonów osobowych i motorowych,
- e) naprawa przy rewizji okresowej wagonów osobowych i motorowych,

- f) naprawa główna wagonów towarowych,
  - g) naprawa przy rewizji okresowej wagonów towarowych;
- 2) roboty, wykonywane według programów, ustalonych przez Ministerstwo Komunikacji.

(2) Inne roboty nie są premiovane.

§ 4.

(1) Ministerstwo Komunikacji ustala roczne programy napraw okresowych własnego taboru oraz programy innych robót, wymienionych w § 3 ust. (1) pkt. 2) niniejszego zarządzenia. Okresowe naprawy obcego taboru są premiovane jako naprawy nadprogramowe. Na podstawie tych programów wyznacza się dla poszczególnych warsztatów głównych miesięczne programy napraw okresowych taboru oraz programy innych robót.

(2) Jednocześnie Ministerstwo Komunikacji wyznacza dla poszczególnych warsztatów:

1) dla każdego rodzaju napraw okresowych taboru (§ 2 ust. (1) pkt. 1)) przeciętne stawki kredytowe na jedną naprawę, przeciętny postój w naprawie i ryczałtowe stawki premiovne w złotych.

2) dla innych robót (§ 2 ust. (1) pkt. 2)) przeciętne stawki kredytowe na wykonanie jednostki oraz miesięczny ryczałtowy kredyt premiovny dla każdego rodzaju robót.

§ 5.

Stawki kredytowe, wyznaczone na jedną naprawę poszczególnych rodzajów taboru i poszczególnych rodzajów napraw, oraz stawki kredytowe na inne roboty (§ 4. ust. (2) pkt. 1) i 2)) zawierają:

- 1) koszt materiału,
- 2) koszt robocizny,
- 3) koszty socjalne,
- 4) premię pracowników administracji warsztatów głównych,
- 5) premię innych pracowników warsztatów głównych.

§ 6.

Stawki kredytowe i premiovne oraz ilości dni postoju w naprawie wyznacza się warsztatom na okres czasu niemniejszy, niż kwartalny.

§ 7.

(1) Wysokość premii za naprawy okresowe zależy od ilości wykonanych napraw, czasu postoju w naprawie i utrzymania wydatków w granicach wyznaczonych kredytów.

(2) Premiovaniu podlegają jednostki taboru, które w miesiącu sprawozdawczym wyszły z naprawy, oraz inne roboty, przewidziane w § 3 ust. (1) pkt. 2), wykonane w tym samym okresie.

(3) Do określenia kosztów napraw głównych i średnich parowozów i wagonów osobowych, które w miesiącu sprawozdawczym wyszły z naprawy, przyjmuje się rzeczywiste wydatki, wzięte z rachunków szczegółowych dla poszczególnych jednostek taboru za cały czas trwania naprawy, natomiast do określenia wydatków na naprawę główną wagonów towarowych oraz na rewizję wagonów osobowych i towarowych, które wyszły w danym miesiącu z naprawy, przyjmuje się rzeczywiste wydatki w danym miesiącu na te rodzaje napraw.

(4) Z wyznaczonych warszatom kredytów zalicza się przy obliczeniu premii tylko kredyty na te jednostki taboru i inne roboty, które w miesiącu sprawozdawczym wyszły z naprawy lub zostały wykończone.

§ 8.

(1) Premia dla administracji warsztatów (P_a) składa się z premii za okresowe naprawy taboru (P_o) i za inne roboty programowe (P_i), ($P_a = P_o + P_i$)

(2) Poszczególne premie za każdy miesiąc sprawozdawczy oblicza się podług następujących wzorów:

1) premię za naprawy okresowe taboru — podług wzoru:

$$P_o = \sum \left(\frac{A_n n_n}{2N_n} + \frac{A_n S_n}{2} \pm \frac{KA_n r_n}{100} \right),$$

którego symbole oznaczają:

P_o — sumę premii za poszczególne rodzaje napraw, wymienionych w § 3 ust. (1) pkt. 1) — w złotych,

A_n — ryczałtowe miesięczne stawki premiovne, wyznaczone dla poszczególnych rodzajów napraw za wykonanie programu i utrzymanie ustalonego postoju—w złotych,

n_n — ilość wykonanych w miesiącu sprawozdawczym poszczególnych napraw taboru,

N_n — ilość wyznaczonych na miesiąc sprawozdawczy poszczególnych napraw taboru,

S_n — współczynnik, równający się $\frac{D_n}{d_n}$ przy

$$D_n \geq d_n,$$

$$\text{zaś } = \frac{4D_n}{3d_n} - 1 \text{ przy } D_n < d_n; \text{ przy czym}$$

d_n — oznacza osiągnięty w miesiącu sprawozdawczym przeciętny postój w naprawie dla poszczególnych rodzajów napraw, w dniach roboczych,

D_n — wyznaczony przeciętny postój w naprawie dla danego rodzaju napraw, w dniach roboczych,

r_n — procent (w jednostkach) przekroczenia lub zaoszczędzenia w miesiącu sprawozdawczym wyznaczonych kredytów dla danego rodzaju napraw,

K — współczynnik, równający się 5 przy przekroczeniach wyznaczonych kredytów, zaś = 1 przy uzyskanych oszczędnościach z kredytów.

Przy oszczędnościach we wzorze do obliczenia premii ma zastosowanie znak + (plus), przy przekroczeniach — znak — (minus).

2) Premie za wykonanie innych robót, wymienionych w § 3 ust. (1) pkt. 2), — podług wzoru:

$$P_i = \sum \left(\frac{B_n l_n}{L} \pm \frac{KB_n q_n}{100} \right), \text{ którego symbole oznaczają:}$$

P_i — suma premii za poszczególne roboty, określone w § 3 ust. (1) pkt. 2) — w złotych,

B_n — ryczałtowe stawki premiowe, wyznaczone na miesiąc sprawozdawczy za wykonanie programu poszczególnych robót — w złotych,

l_n — ilość jednostek produkcji, wypuszczonych w miesiącu sprawozdawczym,

L_n — ilość wyznaczonych programem na miesiąc sprawozdawczy jednostek produkcji,

q_n — procent (w jednostkach) przekroczenia lub oszczędności w miesiącu sprawozdawczym, wyznaczonych kredytów,

K — współczynnik, równający się 5 przy przekroczeniach wyznaczonych kredytów, zaś = 1 przy uzyskanych oszczędnościach kredytów.

Przy oszczędnościach we wzorze do obliczenia premii ma zastosowanie znak + (plus), przy przekroczeniach — znak — (minus).

§ 9.

(1) Premię za naprawę okresową taboru oblicza się podług wzoru, ustalonego w § 8 ust. (2) pkt. 1), osobno dla każdego z siedmiu rodzajów napraw okresowych, wymienionych w § 3 ust. (1) pkt. 1) niniejszego zarządzenia. Jeżeli poszczególne warsztaty pewnych rodzajów napraw okresowych nie wykonywują, to premia dla nich za te naprawy odpada.

(2) Premie za wykonanie innych robót, oblicza się podług wzoru, ustalonego w § 8 ust. (2) pkt. 2), osobno dla poszczególnych robót programowych, wykonywanych przez warsztaty.

(3) Jeżeli niektóre z obliczonych premii dla poszczególnych rodzajów napraw i robót premiowanych będą ujemne, to premii za te naprawy i roboty nie wypłaca się.

(4) Ujemne premie nie podlegają potrąceniu z dodatnich premii za inne rodzaje napraw i roboty, jak również nie podlegają potrąceniu w następnym miesiącu z dodatnich premii za te same rodzaje napraw i roboty.

§ 10.

Postój w naprawie taboru liczy się w dniach roboczych od dnia wzięcia jednostki taboru do

naprawy do dnia podpisania protokołu odbioru tejże jednostki z naprawy.

§ 11.

Premie administracji warsztatów wypłaca się z odpowiednich kredytów na naprawę taboru oraz na wykonanie innych premiowanych robót w miesiącu następnym po miesiącu sprawozdawczym.

§ 12.

(1) Premię dzieli się pomiędzy poszczególnych pracowników w ten sposób, że z ogólnej sumy zarobionej premii 85% przeznaczają się dla pracowników administracji technicznej warsztatów oraz dla technicznych pracowników biur, wymienionych w § 2, a 15% — dla pracowników biurowych, zatrudnionych w tych biurach.

(2) Pomiedzy pracowników administracji technicznej oraz pracowników technicznych dzieli się premię według specjalnego klucza, ustalonego przez Ministerstwo Komunikacji, który określa granice udziałów, przypadających poszczególnym pracownikom zależnie od wykonywanych przez nich czynności.

(3) Naczelnikom warsztatów pozostawia się prawo regulowania premii w granicach, ustalonych kluczem według indywidualnych zasług poszczególnych pracowników. Pomiedzy pracowników biurowych dzieli premię naczelnik warsztatów.

§ 13.

Pracownikom, pobierającym dodatek funkcyjny, zmniejsza się premię o kwotę równą połowie dodatku funkcyjnego, należnego za dany miesiąc, najwyżej jednak o połowę premii.

§ 14.

(1) Pracownicy, którzy z powodu choroby lub urlopu płatnego oraz z powodu delegacji nie pełnią swych obowiązków w warsztatach głównych przez czas dłuższy niż dwa miesiące przestają uczestniczyć w premii po upływie tego okresu.

(2) W innych przypadkach niepełnienia służby przy premiowanych robotach pracownik traci prawo do premii od dnia zaprzestania pełnienia tej służby.

§ 15.

Jeżeli uczestnik premii z jakichkolwiek powodów nie bierze udziału w premii i na jego miejsce nie jest wyznaczony zastępca, to przypadająca mu premię włącza się do ogólnej sumy premii i dzieli się pomiedzy pozostałych uczestników.

§ 16.

(1) Uchybienia co do jakości wykonanych robót mogą być powodem zmniejszenia premii

lub całkowitego pozbawienia premii na okres jednego miesiąca tych pracowników, którzy za te uchybienia odpowiadają.

(2) W razie zepsucia się w drodze parowozu z powodu złej naprawy w warsztatach, które podczas przebiegu do 4000 km po naprawie głównej względnie średniej spowodowało zatrzymanie ruchu, potrąca się z sum premiiowych administracji warsztatów 100 zł.

(3) Za zepsucie się w drodze wagonu osobowego z powodu złej naprawy w warsztatach, które w okresie 10 dni po naprawie okresowej spowodowało zatrzymanie ruchu, potrąca się z premii administracji warsztatów 50 zł, a za zepsucie się w drodze wskutek złej naprawy w warsztatach na przestrzeni pierwszych 50 km przebiegu wagonu towarowego, potrąca się z premii administracji 10 zł.

(4) W razie stwierdzenia niedbałego wykonywania przez poszczególnych pracowników uczestniczących w premii obowiązków służbowych powodującego zmniejszenie wydajności warsztatów, pogorszenie organizacji pracy lub powiększenie kosztów naprawy — winni mogą być częściowo lub całkowicie na okres jednego miesiąca pozbawieni premii.

Kierowników działów i biur może pozbawić premii naczelnik służby mechanicznej na wniosek naczelnika warsztatów, pozostałych zaś pracowników — naczelnik warsztatów.

§ 17.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1936 r. Jednocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy o premiowaniu Administracji Warsztatów Głównych.

241.

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 18 lipca 1936 r. Nr. M. W. VII-783/23, o premiowaniu pracowników warsztatów głównych kolei państwowych.

Na podstawie § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24) zarządzam co następuje:

§ 1.

Pracownikom warsztatów głównych kolei państwowych, wymienionym w § 2 niniejszego zarządzenia, przyznaje się premie za osiągnięcie oszczędności na robociznie i materiałach przy wykonywaniu wszelkich robót w warsztatach głównych.

§ 2.

W premiach, przewidzianych w niniejszych przepisach, uczestniczą: rzemieślnicy i robotni-

cy, odźwierni, woźni, manewrowi (przetokowi), przodownicy straży, starsi strażnicy, strażnicy, pracownicy warsztatowi za czas pełnienia dyżurów strażackich, pracownicy biurowi nieuprawnieni do otrzymywania premii, ustanowionej dla pracowników administracji warsztatów głównych kolei państwowych, oraz pracownicy spełniający inne czynności, oznaczone przez naczelnika warsztatów.

§ 3.

(1) Na wykonanie poszczególnych robót, których czas trwania daje się ustalić, wyznacza się czas, określony w terminarzu.

(2) Na roboty stale wykonywane ustanawia się stały terminarz, natomiast na roboty niepowtarzające się i rzadko wykonywane ustanawia się terminarz w każdym poszczególnym przypadku.

(3) Podstawę premiowania stanowi różnica pomiędzy czasem określonym w terminarzu, a czasem rzeczywiście przepracowanym.

(4) Premię dla pojedynczo pracujących pracowników oblicza się na podstawie następującego wzoru:

którego symbole oznaczają: $P = a (kT - t)$,

P — zarobioną miesięczną premię — w złotych,

a — stawkę premiovą za jedną zaoszczędzoną godzinę — w złotych,

T — sumę czasów określonych w terminarzu, a wyznaczonych na roboty, wykonane w ciągu miesiąca — w godzinach,

t — ilość godzin, rzeczywiście przepracowanych w ciągu miesiąca przy robotach, objętych terminarzem,

k — współczynnik zachęcający.

Premię poszczególnych pracowników, pracujących w drużynie, składającej się z pewnej liczby (n) pracowników i jednego przodownika, oblicza się na podstawie następujących wzorów:

a) dla pracowników drużyny — podług wzoru:

$$P_n = \frac{a_n [kT - (\sum t_n + t_p)] t_n}{\sum t_n + 1,2 t_p}$$

b) dla przodownika — podług wzoru:

$$P_p = \frac{1,2 a_p [kT - (\sum t_n + t_p)] t_p}{\sum t_n + 1,2 t_p}$$

których symbole oznaczają:

P_n — zarobioną miesięczną premię kolejnego pracownika drużyny — w złotych,

P_p — zarobioną miesięczną premię przodownika — w złotych,

a_n — stawkę premiovą, wyznaczoną dla danego pracownika drużyny, za jedną godzinę zaoszczędzoną przez drużynę — w złotych,

- a_p — stawkę premiową, wyznaczoną dla przodownika, za jedną godzinę zaoszczędzoną przez drużynę — w złotych,
- T — sumę czasów, określonych w terminarzu, a wyznaczonych na roboty, wykonane przez drużynę w ciągu miesiąca—w godzinach,
- Σt_n — ilość godzin rzeczywiście przepracowanych w ciągu miesiąca przy robotach, objętych terminarzem, przez wszystkich pracowników drużyny, z wyjątkiem przodownika,
- t_p — ilość godzin rzeczywiście przepracowanych w ciągu miesiąca przez przodownika przy robotach, objętych terminarzem,
- t_n — ilość godzin rzeczywiście przepracowanych w ciągu miesiąca przez kolejnego pracownika drużyny przy robotach, objętych terminarzem,
- k — współczynnik zachęcający.

§ 4.

Na każdą robotę, daną do wykonania tak pojedynczo pracującemu pracownikowi jak i drużynie wydaje się podpolecenie, na którym wypisuje się wyznaczony na wykonanie tej roboty czas, określony w terminarzu. Po ukończeniu roboty podpolecenie przesyła się do rachuby w celu obliczenia premii.

§ 5.

(1) Terminarze robót zatwierdza naczelnik warsztatów.

(2) Terminarz poszczególnych robót powinien być tak ustalany, ażeby u przeciętnego pracownika, pracującego według danego terminarza, ilość zaoszczędzonych godzin nie przekraczała 20% godzin rzeczywiście przepracowanych przy wykonywanych robotach.

(3) Jeżeli rezultaty obliczenia premii wykażą, że terminarz nie odpowiada powyższemu warunkowi, naczelnik warsztatów zarządza zrewidowanie terminarza i odpowiednią jego zmianę.

Terminarz podlega również rewizji w razie zmiany organizacji pracy lub w razie wprowadzenia ulepszeń technicznych.

§ 6.

(1) Stawki premiowe za jedną godzinę zaoszczędzoną, wyznaczone dla poszczególnych pracowników, których praca objęta jest terminarzami, mogą się wahać w granicach od 0,10 zł do 0,50 zł.

(2) Zależnie od przyjętej intensywności premiowania Ministerstwo Komunikacji wyznacza dla wszystkich warsztatów głównych wysokość stawek premiowych.

(3) Stawki premiowe rzemieślników i robotników ustala się w trzech wysokościach:

1. dla pracowników, wykonywujących pojedynczo lub w drużynach samodzielne prace rzemieślnicze — najwyższą stawkę premiową (stawka a_1),

2. dla pracowników, pracujących pojedynczo lub w drużynach przy niesamodzielnych pracach rzemieślniczych — średnią stawkę premiową (stawka a_2),

3. dla pracowników, pracujących pojedynczo lub w drużynach przy pracach robotniczych — najniższą stawkę premiową (stawka a_3).

(4) Każda stawka premiowa (a_1 , a_2 , a_3) może być podzielona na dwie: niższą i wyższą zależnie od rodzaju wykonywanych prac cięższych lub lżejszych. Ustalenie tych stawek wymaga zgody Ministerstwa Komunikacji.

§ 7.

(1) Współczynniki zachęcające (k), przyjęte we wzorach do obliczania premii (§ 4), ustala naczelnik warsztatów głównych.

(2) Współczynniki te mogą być różne, dla pracowników poszczególnych działów lub dla poszczególnych grup pracowników, objętych jednym dziennikiem robót, zależnie od stopnia ścisłości terminarzy i przyjętego dla pracowników tych działów lub grup procentu zarobku premiowego w stosunku do wysokości wypłaconych uposażeń.

(3) Współczynniki zachęcające (k) powinny być tak obliczone, aby wysokość premii nie przekraczała norm, ustalonych przez Ministerstwo Komunikacji (§ 8).

§ 8.

(1) Wyrażony w procencie stosunek ogólnej sumy zarobków premiowych, osiągniętych przez wszystkich uczestników premii, do całkowitej sumy wypłaconych im uposażeń, nie powinien przekraczać normy, ustalonej przez Ministerstwo Komunikacji dla poszczególnych warsztatów, w granicach od 20% do 30%.

(2) W razie przekroczenia w danym miesiącu normy, ustalonej na podstawie ust. (1), zarobioną premię za ten miesiąc wypłaca się uprawnionym w całości. Naczelnik warsztatów pod osobistą odpowiedzialnością obowiązany jest uregulować premię na następny miesiąc w ten sposób, ażeby nie przekraczała dopuszczalnego procentu.

(3) Wyrównanie przekroczenia dopuszczalnego procentu ogólnego zarobku premiowego powinno być dokonane przez odpowiednie zmniejszenie współczynnika zachęcającego (k), jeżeli terminarz odpowiada warunkom, wymienionym w § 5, w przeciwnym razie powinna być dokonana odpowiednia zmiana terminarzy, lub jednoczesna zmiana terminarzy i współczynników zachęcających (k).

(4) Procent, ustalony w myśl ust. (1), może być przekroczony najwyżej o 1/5 w tym tylko przypadku, jeżeli to przekroczenie znajdzie odpowiednie uzasadnienie w zwiększonej wydajności pracy i pokrycie w oszczędnościach z wyznaczonych kredytów.

(5) Wysokość procentu, określonego w ust. (1) wyznacza się na rok naprzód; procent ten może być jednak zmieniony w okresach kwartalnych zależnie od osiągniętych rezultatów gospodarczych.

§ 9.

(1) Pracownicy, których praca nie może być objęta terminarzami, lecz którzy mają pośredni wpływ na wydajność pracy, lub oszczędność materiałów, niezależnie od tego, czy pracują w warsztatach pojedynczo czy w drużynach, otrzymują premie, obliczone według ustalonego współczynnika w zależności od przeciętnej miesięcznej premii wszystkich pracowników warsztatowych lub też pewnego działu warsztatowego, albo pewnej grupy pracowników, objętych jednym dziennikiem robót, o czym decyduje naczelnik warsztatów.

(2) Zarobek premiiowych takich pracowników może się wahać w granicach od 0,3 do 1,2 przeciętnej premii i oblicza się proporcjonalnie do godzin obecności i współczynników od 0,3 do 1,2.

(3) Wysokość tego współczynnika dla każdego poszczególnego pracownika wyznacza naczelnik warsztatów na podstawie wskazówek Ministerstwa Komunikacji.

§ 10.

Premie wypłaca się w miesiącu następnym po sprawozdawczym z kredytów, przeznaczonych warsztatom na roboty.

§ 11.

W razie stwierdzenia niedokładnego wykonania przez pracownika roboty, niedbałego wykonywania obowiązków służbowych, albo psucia materiału, narzędzi lub urządzeń mechanicznych, naczelnik warsztatów może pozbawić go częściowo lub całkowicie premii, zarobionej w danym miesiącu niezależnie od odpowiedzialności służbowej pracownika oraz od przewidzianego w odnośnych przepisach obowiązku wynagrodzenia szkody.

§ 12.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 października 1936 r.

Jednocześnie tracą moc obowiązującą dotychczasowe przepisy o premiowaniu pracowników fizycznych w warsztatach kolei państwowych.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa Nr 85287. 12.IX.36. 8600.

WARUNKI PRENUMERATY. Prenumeratę przyjmuje Administracja Wydawnictw M. K. (Warszawa, ul. Chałubińskiego Nr. 4, pokój Nr. 123, II p., telefon Nr. 8-26-28, Konto czekowe P. K. O. Nr. 30.658). Prenumerata wynosi rocznie 8 zł, kwartalnie 2 zł. Cena każdego numeru 50 gr.

Prenumeratę wpłacać należy przed początkiem każdego kwartału, półroczna lub roku.

Zamówienia na prenumeratę jak również na numery pojedyncze wykonywa się jedynie po wpłaceniu należności.

Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów wnosić należy do właściwych urzędów pocztowych niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru. Reklamacyj spóźnionych lub wniesionych niewłaściwie nie uwzględnia się.

Poszczególne numery są do nabycia w Administracji Wydawnictw M. K. lub w składnicach Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.